

ที่ กษ. ๗๕๓๐ / ๖๕๐๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๖ สิงหาคม ๒๕๐๕

เรื่อง หมายสำรวจโครงการ เชื้อนน้ำพุ การพลังงานแห่งชาติ ขอตัดไม้บริเวณถนน
และบริเวณสำรวจเชื้อนน้ำพุ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

อ้างถึง หนังสือกระทรวงเกษตรที่ สร.๑๐๐๔๒/๒๕๐๕ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๕

ตามที่ได้รายงานไปว่า การพลังงานแห่งชาติได้ขอตัดไม้บริเวณถนนและ
บริเวณสำรวจเชื้อนน้ำพุ กับขอให้ไม้ตัดโค่นลงเพื่อประโยชน์ของโครงการสำรวจควม
ซึ่งกระทรวงเกษตรได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการพัฒนาเชื้อนน้ำพุ ตำบลโคก
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร นี้ จะต้องดำเนินการในเขตป่าเขาภูพาน ซึ่ง
กระทรวงเกษตรกำลังดำเนินการจัดเป็นอุทยานแห่งชาติอยู่ การสำรวจและสร้างเชื้อน
ในบริเวณป่าเขาภูพาน จึงควร เสนอขออนุมัติคณะรัฐมนตรีในหลักการเสียก่อน และว่า
สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับไม้ตัดโค่นลงนั้น การพลังงานแห่งชาติอาจติดขอซื้อจาก
องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ขอให้ขานี้ในราคาต่ำเป็นกรณีพิเศษได้ และขอให้เฝ้าเสนอ
คณะรัฐมนตรีพิจารณา ความแรงอยู่ด้วยนั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๐๕ ลงมติ
อนุมัติในหลักการ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ ให้การพลังงานแห่งชาติตกลงกับกระทรวงเกษตร
จึงขอขึ้นบัญชีมา เพื่อจะได้ดำเนินการต่อไป ได้แจ้งให้สำนักงานปลัดสำนัก
นายกรัฐมนตรีดำเนินการต่อไปด้วยแล้ว.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายบุญชู บวรสุทนต์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองบันทึกวรม.

[Handwritten signature]

ที่ ๙๕๓๑ / ๖๕๐๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒

สิงหาคม ๒๕๐๕

เรื่อง หน่วยสำรวจโครงการเขื่อนน้ำหาว การพลังงานแห่งชาติ ขอตัดไม้บริเวณถนน
และบริเวณสำรวจเขื่อนน้ำหาว

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกเกี่ยวกับเรื่องนี้

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่า การพลังงานแห่งชาติได้ขอตัดไม้บริเวณ
ถนนและบริเวณสำรวจเขื่อนน้ำหาว กับขอใช้ไม้ที่ตัดโค่นของเพื่อประโยชน์ของโครงการสำรวจ
ด้วย ซึ่งกระทรวงเกษตรได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการพัฒนาเขื่อนน้ำหาว ตำบลโคกสูง
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร นี้ จะต้องดำเนินการในเขตป่าเขาภูพาน ซึ่ง
กระทรวงเกษตรกำลังดำเนินการจัดเป็นอุทยานแห่งชาติอยู่ การสำรวจและสร้างเขื่อนใน
บริเวณป่าเขาภูพาน จึงควรเสนอขออนุมัติคณะรัฐมนตรีในหลักการเสียก่อน และว่าสำหรับ
รายละเอียดเกี่ยวกับไม้ที่ตัดโค่นนั้น การพลังงานแห่งชาติอาจติดต่อขอขออนุญาตการ -
อุตสาหกรรมป่าไม้ ขอให้ขายในราคาต่ำเป็นกรณีพิเศษได้ และขอให้เสนอคณะรัฐมนตรี
พิจารณา ความละเอียดปรากฏตามบันทึกที่ส่งมาพร้อมนี้

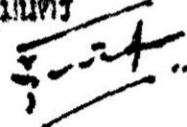
คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๐๕ ลงมติอนุมัติ
ในหลักการ ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ ให้การพลังงานแห่งชาติติดต่อกับกระทรวงเกษตร
จึงเรียนมา เพื่อจะได้ดำเนินการต่อไป ได้แจ้งให้กระทรวงเกษตรดำเนินการ
การต่อไปด้วยแล้ว.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายมนูญ บริสุทธิ์)

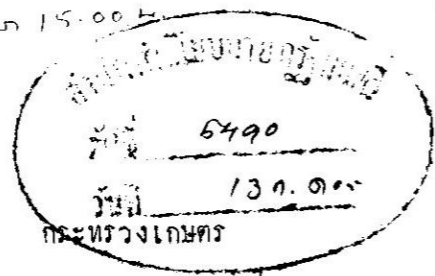
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม.

1๐๓ 15.๐๐.๕

ที่คร. 10042/๒๕๐๕

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๕

5/9

เรื่อง หน่วยสำรวจโครงการเขื่อนน้ำพุง การพลังงานแห่งชาติ ขอตัดไม้บริเวณถนน
และบริเวณสำรวจเขื่อนน้ำพุง

กราบเรียน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนงานและแผนที่โครงการน้ำพุง ๑ ชุด.

ทศ.
๕๓๓
13.๑.๑๓

๒๕

กท๖

๑๓ กค. ๖๕

ด้วยกรมการพลังงานแห่งชาติ ได้เสนอโครงการพัฒนาน้ำพุง อำเภอเมือง
สกลนคร จังหวัดสกลนคร ไปยังกระทรวงเกษตร ความว่า การพลังงานแห่งชาติกำลัง
ดำเนินงานตามโครงการพัฒนาน้ำพุง จังหวัดสกลนคร อย่างรีบด่วน เพื่อให้มีการก่อสร้าง
เขื่อนน้ำพุงขึ้นได้ในปี ๒๕๐๖ ตามแผนงานพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการนี้จำเป็นต้อง
ก่อสร้างถนนเพื่อการขนส่งและติดต่อแยกจากทางหลวงสายสกลนคร - กาฬสินธุ์ ระหว่าง
ก.ม.๓๑-๓๓ มีขนาดกว้าง ๑๐ เมตร ยาวประมาณ ๔ กิโลเมตร เข้าไปยังสถานที่ที่จะ
สร้างเขื่อน และจะต้องสร้างอาคารและโรงงานเพื่อการสำรวจนี้ด้วย ซึ่งภายในแนวดิน
เจ้าหน้าที่ได้สำรวจไว้แล้วว่าไม่มีพุ่มไม้หนาทึบหนาตลอดทั้งแนว ๑๐๐ ช.ม.ขึ้นไป จำนวน
๓๕๔ ต้น นอกจากนั้นเป็นไม้ค่ากว่าขนาดจำกัดใช้ในการก่อสร้างไม่ได้ นอกจากเป็น
เชื้อเพลิงเท่านั้น การพลังงานแห่งชาติจึงขออนุมัติตัดพุ่มไม้พุ่มหนาทึบในแนวทาง และ
เท่าที่จำเป็นในการก่อสร้างอาคาร ทั้งนี้ใครจะขอใช้ไม้ที่ตัดโค่นลงเพื่อประโยชน์ของ
โครงการสำรวจนี้ด้วย

กระทรวงเกษตรพิจารณาเห็นว่าโครงการพัฒนาเขื่อนน้ำพุง ตำบลโคกภู
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนครนี้ เป็นโครงการสำคัญในการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือและจะต้องดำเนินการในบริเวณป่าเขาภูพาน ซึ่งกระทรวงเกษตรกำลังดำเนินการ
การจัดเป็นอุทยานแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๐๒ อยู่ และ
กระทรวงเกษตรได้สั่งการให้จังหวัดสกลนครระงับการออกใบอนุญาตทำไม้หรือเก็บหาของ
ป่าทุกชนิดในป่าแห่งนี้ไว้แล้ว ดังนั้นการสำรวจและสร้างเขื่อนในบริเวณป่าเขาภูพาน จึง
ควรจะเสนอขออนุมัติคณะรัฐมนตรีในหลักการเสียก่อน สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับไม้ที่
ตัดพุ่มลงนั้น เนื่องจากมีระเบียบกำหนดไว้ให้มอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ทำ
ออก และอาจมีการสำรวจเพิ่มเติมในที่ ที่ จะถูกน้ำท่วมต่อไปอีก เฉพาะไม้ที่ตัดลงในการ

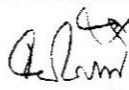
- สร้างถนน -

สร้างถนน และบริเวณก่อสร้างอาคารสำรวานั้น การพลังงานแห่งชาติอาจจะติดต่อขอ
ซื้อไม้ ๗ บริเวณที่ตัดฟันลงจากองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เพื่อใช้ประโยชน์ในราชการ
โดยขอความร่วมมือจากองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ขอให้ขายได้ในราคาค่าเป็นกรณี
พิเศษได้

กระทรวงเกษตรจึงขอประทานกราบเรียนมาเพื่อโปรดประทานคำ
และโปรดพิจารณาสั่งการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ตุลจิต จารุเศรณี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

โครงการพัฒนาน้ำพุ

4/9

๑. ทั่วไป

แม่น้ำพุท เป็นแม่น้ำสายเล็กซึ่งเกิดในทิวเขาภูพาน ไหลตัดทางหลวงสายกาฬสินธุ์ - สกลนคร ที่บริเวณหลักกิโลเมตรที่ ๒๐ แล้วไหลลงจากเขาภูพานลงสู่ที่ราบแล้วไปบรรจบกับแม่น้ำก่ำที่ไทรทองละคร ซึ่งไหลลงสู่แม่น้ำโขง ความยาวของแม่น้ำสายนี้รวมทั้งสิ้นประมาณ ๑๒๐ กิโลเมตร ลุ่มแม่น้ำนี้มีเนื้อที่รองรับน้ำฝนทั้งหมดประมาณ ๓,๔๕๐ ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของลุ่มแม่น้ำ เป็นเทือกเขาสูงประมาณ ๕๐๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล พื้นที่ส่วนอื่นมีลักษณะเป็นพื้นที่ราบ มีความสูงประมาณ ๑๓๐ ถึง ๑๔๐ เมตรจากระดับน้ำทะเล

ตามสถิติน้ำฝนที่รวบรวมไว้แล้วประมาณ ๕๐ ปี ปรากฏว่าลุ่มแม่น้ำนี้อยู่ในบริเวณที่มีฝนตกชุกที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กล่าวคือเฉลี่ยประมาณปีละ ๑,๕๓๐ มิลลิเมตร ปริมาณน้ำฝนที่ตกหนักในบริเวณเทือกเขาภูพานของลุ่มแม่น้ำนี้ในฤดูฝน ใต้ไหลบ่าลงสู่หนองละคร เพิ่มระดับน้ำสูงขึ้นโดยรวดเร็ว ทำให้น้ำท่วมไร่นาในบริเวณที่ราบหนองละครเสียหายอยู่เสมอ การปฏิบัติงานแห่งชาติจึงได้วางแผนพัฒนาสร้างเขื่อนเก็บกักปริมาณน้ำที่ก่อความเสียหายดังกล่าว นำมาใช้เป็นประโยชน์ในการผลิตพลังงานไฟฟ้า ราคาถูกเพื่อป้อนให้แก่จังหวัดสกลนครและนครพนม และเพื่อประโยชน์ทางด้านการเกษตรกรรม กล่าวคือ ป้องกันน้ำท่วม และการชลประทาน ให้แก่ไร่นาในเขตจังหวัดสกลนครอีกด้วย

๒. จุดมุ่งหมายของโครงการ

โครงการนี้เป็นโครงการพัฒนาทางเศรษฐกิจในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโครงการหนึ่ง โดยสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำบนลำน้ำพุ เพื่อประโยชน์หลายทาง กล่าวคือ

- ก) ผลิตพลังงานไฟฟ้าราคาถูกและมากพอ เพื่อจ่ายให้แก่จังหวัดสกลนคร และนครพนม
- ข) เพื่อการชลประทานให้แก่พื้นที่นาในจังหวัดสกลนคร ประมาณ ๓ แสนไร่
- ค) เพื่อป้องกันความเสียหายให้แก่พื้นที่ไร่นารอบบริเวณหนองละครซึ่งเกิดจากน้ำท่วมทุกปี เป็นเนื้อที่ประมาณ ๑ แสนไร่

๓. แผนงานพัฒนาโครงการตลอดลุ่มแม่น้ำ

ก) โครงการสร้างเขื่อนเพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้า

กำหนดจะสร้างเขื่อนเก็บกักน้ำเพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้าบนลำน้ำพุ ๒ แห่ง ที่ตั้งเขื่อนแห่งแรกคือเขื่อนน้ำพุตอนบน อยู่ห่างจากตัวจังหวัดสกลนครไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ ๓๐ กิโลเมตร ใกล้กับทางหลวงแผ่นดินสกลนคร - กาฬสินธุ์ เขื่อนน้ำพุตอนบนนี้กำหนดจะสร้างสูงประมาณ ๓๐ เมตร ซึ่งจะสามารถเก็บกักน้ำจากพื้นที่รองรับน้ำฝนหลังเขื่อนจำนวน ๑๒๐ ตารางกิโลเมตร ใต้ประมาณ ๒๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และนำมาผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ประมาณ ๖,๐๐๐ กิโลวัตต์

ที่ตั้งเขื่อนเก็บกักน้ำแห่งที่สองอยู่ห่างทางท้ายน้ำของเขื่อนน้ำพุทองบนประมาณ ๒๐ กิโลเมตร เพื่อที่จะเก็บกักน้ำที่ระบายในการผลิตไฟฟ้าจากเขื่อนน้ำพุทองบนและปริมาณน้ำที่ไหลจากพื้นที่รองรับน้ำฝนเพิ่มอีก ๒๕๐ ตารางกิโลเมตร โดยกำหนดจะสร้างเขื่อนสูงประมาณ ๕๒ เมตร ซึ่งสามารถจะเก็บกักน้ำได้ประมาณ ๑๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อใช้ในการชลประทานและสามารถผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ประมาณ ๓,๐๐๐ กิโลวัตต์

กำลังไฟฟ้าที่ผลิตได้จากเขื่อนทั้งสองจะเป็นประมาณ ๔,๐๐๐ กิโลวัตต์ หรือสามารถผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ประมาณ ๔๐ ล้านกิโลวัตต์ชั่วโมง ในราคาค้นทุนการผลิตที่โรงไฟฟ้าของโครงการยูนิทละ ๔๐ สตางค์ ซึ่งไฟฟ้าราคาถูกนี้จะจัดส่งไปจำหน่ายให้แก่ประชาชนในจังหวัดสกลนครและนครพนม รวมทั้งการปรับปรุงการไฟฟ้าชนบทและจัดตั้งสถานีสูบน้ำเพื่อการชลประทานแก่อนานอีกด้วย

ข) โครงการชลประทานจากเขื่อนน้ำพุ

ปริมาณน้ำที่จะได้ระบายจากเขื่อนน้ำพุทั้งสองจะเป็นประมาณ ๑๖ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ตลอดปี ได้กำหนดจะวางคลองส่งน้ำไปใช้ในการชลประทานให้แก่บริเวณพื้นที่ไร่นาทางคันตะวันตกของจังหวัดสกลนครเป็นเนื้อที่ประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ ไร่ ซึ่งแนวคลองส่งน้ำนี้จะรวบรวมปริมาณน้ำจากลำห้วยต่าง ๆ ตลอดทางไปด้วย ซึ่งในบริเวณพื้นที่ไร่นาดังกล่าวจะได้ทำการสำรวจหาลักษณะดิน และชนิดของพื้นที่ที่เหมาะสมในการเพาะปลูก เพื่อปรับปรุงในการเพิ่มพูนผลผลิตทางเกษตรอีกด้วย

ค) โครงการป้องกันน้ำท่วม

เนื่องด้วยพื้นที่เพาะปลูกบริเวณสองฝั่งของลำน้ำก่ำและรอบบริเวณหนองละหารได้รับความเสียหายเนื่องจากน้ำท่วมอยู่เสมอ เนื่องจากลำน้ำก่ำเคลื่อนขึ้นเข้าหาแม่น้ำโขงในฤดูน้ำหลาก จึงทำให้ระดับน้ำในหนองละหารสูงขึ้น จึงได้วางแผนที่จะปรับปรุงขุดลอกร่องน้ำของลำน้ำก่ำจากหนองละหารให้ไหลลงสู่แม่น้ำโขงได้รวดเร็ว และทำการผันน้ำโดยอาศัยคลองส่งน้ำที่จัดสร้างขึ้นในโครงการอีกด้วย โครงการนี้จะทำการสำรวจรายละเอียดทางเศรษฐกิจและวิชาการต่อไป

ง) โครงการพัฒนาหนองละหารเพื่อการชลประทาน

โดยการสร้างประตูระบายน้ำที่หนองละหาร เพื่อบังคับระดับน้ำในหนองละหารให้ขึ้นลงอยู่ในระดับ ๓ เมตร สามารถจะใช้น้ำในจำนวน ๒ แสนล้านลูกบาศก์เมตรให้เป็นประโยชน์โดยจัดสร้างสถานีสูบน้ำโดยใช้กำลังไฟฟ้าที่ผลิตได้ และวางแผนวางคลองส่งน้ำไปทำการชลประทานให้แก่พื้นที่ไร่นาได้อีกเป็นประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ ไร่ ซึ่งโครงการนี้จะทำการสำรวจขึ้นรายละเอียด เพื่อประเมินผลได้นำมาพิจารณาทางเศรษฐกิจของโครงการต่อไป

๔) การพัฒนาโครงการในระยะแรก

จะไ้ทำการสร้างเขื่อนน้ำพุงตอนบนเป็นอันดับแรก เพื่อจะทำการผลิตพลังงานไฟฟ้า จำนวน ๖,๐๐๐ กิโลวัตต์ และจัดสร้างสายส่งแรงสูงไปยังจังหวัดสกลนคร นครพนม อำเภอดงหลวง อำเภอเมือง และอำเภอท่าอุเทน และจะไ้ทำการจัดตั้งสถานีสูบน้ำเพื่อการชลประทานของโครงการ ขึ้นอีกด้วย ซึ่งเมื่อมีพลังงานไฟฟ้าราคาถูกและเพียงพอให้แก่ประชาชนแล้ว ผลได้โดยแน่นอนทางด้านการพัฒนาทางเศรษฐกิจก็คือ เป็นการช่วยประหยัดค่าครองชีพ และยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้สูงขึ้น อีกทั้งเป็นการกระตุ้นให้การพัฒนาทางอุตสาหกรรมของท้องถิ่นได้เจริญขึ้นโดยรวดเร็ว

๕) ผลงานที่ได้ปฏิบัติมาแล้ว

การพลังงานแห่งชาติไ้ทำการสำรวจเบื้องต้นร่วมกับคณะผู้เชี่ยวชาญชาวญี่ปุ่นซึ่งรัฐบาลญี่ปุ่นได้จัดส่งเข้ามาทำการสำรวจด้านสาขาต่าง ๆ ของแม่น้ำโขง ในโครงการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงตอนล่าง ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งปรากฏผลว่าเป็นโครงการหนึ่งที่ต้องทำการพัฒนาโดยรีบด่วน

ในปี ๒๕๐๔ ไ้ทำการสำรวจหาแผนที่ละเอียดบริเวณที่ตั้งเขื่อน แผนที่อ่างเก็บน้ำ รวบรวมสถิติข้อมูลต่าง ๆ ทำการวางแผนและออกแบบเบื้องต้น

ในปี ๒๕๐๕ ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่น จัดส่งคณะผู้เชี่ยวชาญมาทำการสำรวจวางแผน ออกแบบ จัดทำรายงานละเอียด (Comprehensive feasibility report) เพื่อนำไปใช้ในการจัดหาเงินทุนมาทำการก่อสร้างต่อไป คณะสำรวจได้เดินทางเข้ามาทำการสำรวจในสนามร่วมกับนายช่างของการพลังงานแห่งชาติซึ่งได้ปฏิบัติงานแล้วเสร็จตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ และคณะสำรวจจะได้รับเร่งจัดทำรายงานละเอียดของโครงการน้ำพุงตอนบนให้แล้วเสร็จในเดือนกรกฎาคม ศกนี้ ซึ่งคาดว่าจะไ้เริ่มทำการก่อสร้างได้ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ นี้ โดยใช้เงินเงินพิเศษ

กองวิชาการ

พฤษภาคม ๒๕๐๕